

працевлаштування та невизнання біженців у світі. Тому для розв'язання цієї проблеми необхідно підійти більш комплексно, а саме розробити країнами світу міжнародний нормативно-правовий документ, який би містив правову базу щодо питань мігрантів, встановлював загальні права та обов'язки біженців, а також був справедливим і адекватним заходом врегулювання міграційної кризи.

Література

1. *International Migration // IOM Publications. – 2015. – Vol. 53 (2). – 408 с.*
2. *Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>.*
3. *Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>.*
4. *Солодько А. Аналіз політики інтеграції біженців та осіб, які потребують додаткового захисту / А. Солодько – К.: Центр дослідження суспільства, 2015. – 37 с.*

НАТАЛІЯ ПОЧИНОК

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Комар Н. В.

ПРОБЛЕМА ЗАЙНЯТОСТІ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Безробіття – соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати (винагороди) як джерела існування [1]. Слід наголосити, що це визначення безробіття стосується лише тих громадян, які самі шукають роботу, виявляючи економічну активність, тобто фізично та розумово працездатне населення.

Попри те, що безробіття є обов'язковою складовою ринкового типу економіки, все ж існують фактори, котрі негативно впливають на його природний рівень, цим самим змінюючи його до такого стану, коли від цього страждає як кожен суб'єкт господарської діяльності, так і економіка в цілому. Основними причинами безробіття є структурні зрушення в економіці, що виражаються у впровадженні нових технологій, згортанні виробництва в традиційних галузях, закритті технічно відсталих підприємств; економічна рецесія, що змушує роботодавців скорочувати штат працівників; економічна конкуренція на ринку праці; політика уряду в галузі оплати праці; сезонні зміни в рівні виробництва в окремих галузях; зміни в демографічній структурі населення [2].

Природньо, що будь-яка держава є зацікавленою у високій зайнятості робочої сили. Проте жодне суспільство не здатне забезпечити усіх працездатних роботою. Так, за даними ООН, сьогодні у світі кожний третій працездатний не має роботи взагалі або має випадковий чи сезонний заробіток

(приблизно 750 млн. чол.). Найнижчим у світі вважається рівень безробіття в країнах Східної Азії, а найвищим – у країнах Близького Сходу та Північної Африки. Країнам СНД характерний відносно високий рівень безробіття, притаманний перехідному періоду. Серед країн ЄС найнижчі показники безробіття в березні 2016 року зафіксовані в Чехії (4,1%) і Німеччині (4,2%). У січні 2016 року найвищий рівень безробіття спостерігався у Греції (24,4%) та Іспанії (20,4%).

За словами генерального директора МОП Хуана Сомавія потрібно прийняти як політичні заходи щодо створення та збереження робочих місць й доходів людей, так і заходи, які б дозволили врятувати банківську систему. На думку науковця, досягти цього можна, успішно поєднуючи державну політику і приватні програми інвестицій. Розглядаючи способи подолання безробіття, що застосовуються урядами країн в світі, слід сказати що вони на сьогодні є різними.

Наприклад, Єврокомісія (ЄК) затвердила спеціальну стратегію боротьби з безробіттям в ЄС. І тільки в найближчі кілька років ЄК має намір направити на ці потреби 19 млрд. євро. Частина цих коштів повинна бути витрачена на тренінги і курси з перекваліфікації робітників, а також на створення робочих місць і часткової зайнятості. Інша частина коштів буде спрямована населенню у вигляді допомог у зв'язку з безробіттям. Крім того, близько 500 млн. євро у формі мікрокредиту виділено на допомогу ініціативним європейцям для відкриття власного бізнесу. Правда, на відміну від практики третього світу, де розмір таких кредитів, як правило, не перевищує 50 дол. США, розмір подібних позик у ЄС буде досягати 25 тис. євро.

Проблема безробіття і незайнятості молоді – вкрай нагальна для Італії. Намагання центральної влади поліпшити ситуацію часто виявляються марними, тому боротися з цими проблемами намагаються на регіональному рівні. Часом – у неординарний спосіб, зокрема у сардинському містечку Ельмас адміністрація міста виділяє кошти, щоб оплатити квиток в один кінець, здійснює перші витрати на оренду помешкання та курси англійської мови. Програма поширюється на тих, хто молодший за 50 років і живе в місті принаймі три роки.

У Швеції здійснюється активна політика в сфері зайнятості, спрямована на зниження безробіття. Характерною рисою цієї політики є попередження безробіття, а не боротьба з його наслідками. Уряд Швеції у соціальній політиці особливу увагу приділяє розробці заходів, спрямованих на забезпечення професійної підготовки й перенавчання осіб, що стали безробітними, і створення нових робочих місць, в основному в державному секторі економіки; координує міграцію населення і робочої сили шляхом надання субсидій і кредитів на переїзд сімей із районів з надлишком робочої сили до районів, де є вакантні місця; забезпечує доступ населення до інформації про наявні вакантні місця тощо.

Важливу роль у захисті безробітних відіграє ефективна система допомоги по безробіттю. Відповідно до законодавства Іспанії безробітний у перші 180 днів одержує допомогу, що дорівнює 80–100% мінімальної міжгалузевої

заробітної плати, у подальшому протягом 181–360 днів розмір допомоги скорочується до 70% і після 360 днів – до 60%.

Екс-президент США Барак Обама в свій час підписав закон щодо боротьби з безробіттям в країні. Згідно з документом, витрати на стимулювання ринку зайнятості становили 17,6 млрд. дол. США. Новий закон припускає використання таких інструментів, як звільнення працедавців від сплати податку на заробітну плату нового персоналу компаній; податкові пільги при різних капіталовкладеннях підприємств, зокрема, при закупівлі устаткування. Крім того, програма також направлена на розвиток будівельного сектору й повинна сприяти появі нових автодоріг та магістралей в США. За весь період рецесії американська економіка втратила 8,36 млн. робочих місць. Впродовж довгого часу безробіття росло досить швидкими темпами, тобто скорочення кількості робочих місць становило в середньому 750 тис. щомісячно. Тільки останнім часом в США зафіксовано уповільнення темпів зростання безробіття й незначне поліпшення становища на ринку праці [3]. Як результат ефективного впровадження низки заходів по скороченню рівня безробіття в США, вже у квітні 2017 року він скоротився до найнижчого з 2007 року показника – 4,4%.

Підсумовуючи, слід виділити наступні загальні шляхи до покращення ситуації на ринку праці, а саме: стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу шляхом зменшення податкового тиску, створення нових робочих місць та координації між ринком освітніх послуг та ринком праці, через тісну взаємодію потенційних роботодавців з керівництвом освітніх установ, надання податкових пільг для підприємств з високою часткою зайнятого сільського населення, забезпечення умов для розвитку малого та середнього бізнесу, підвищення мобільності робочого персоналу, стимулювання росту експорту, що може призвести до росту обсягів виробництва і, відповідно, зайнятості.

Перш за все, урядам країн, що страждають від значної непропорційності у сфері зайнятості населення слід провести перерозподіл наявного попиту на працю шляхом стимулювання підприємств до переходу на неповний робочий день. Такі підприємства повинні отримувати пільги з метою компенсування витрат на збереження наявного штату працівників. Крім цього доцільно створити сприятливий інвестиційний клімат у державі, адже залучення інвестицій дасть змогу не лише надавати додаткові робочі місця на існуючих підприємствах, а й розвивати підприємництво та фермерство. Наступним важелем впливу на ринок праці може стати бюджетне субсидування додаткової робочої сили на підприємствах, тобто впровадження кредитування державою зарплати додатково найнятих. Також потрібно пам'ятати про важливість надання робочих місць в сферах, не орієнтованих на отримання прибутку, а пов'язаних з роботою в інтересах суспільства, наприклад, охорона навколишнього середовища.

Отже, напрямки регулювання безробіття лежать у площині трьох соціальних інститутів – держави, роботодавця та найманого працівника. Тобто виходячи із сучасних реалій, конкретні заходи мають бути гнучкими, досить різноманітними та мати економічний й соціальний ефекти. Саме такий підхід потрібно покласти в основу подальшої парадигми розвитку і регулювання соціально-трудова відносин.

Література

1. Про зайнятість населення: Закон України із змінами, внесеними згідно з Законом № 406-VII від 04.07.2013 р. // Відомості Верховної Ради. – 2013. – № 24. – С. 243.
2. Білик Л. С. Економіка праці: навч. посібник / Л. С. Білик. – Чернівці: Рута, 2001. – 75 с.
3. Б. Обама підписав закон щодо боротьби з безробіттям в США // Партія малого та середнього бізнесу. – 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pmsbu.com.ua/novuni/91/2950/b_obama_pidpisav_zakon_shchodo_borotbi_z_bezrobittyam_v_ssha/.
4. Unemployment statistics. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics.
5. Олійник К. Р., Лозовик Д. Б. Шляхи подолання безробіття в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=76721>.
6. «Безробіття в Україні та шляхи його подолання» – експертний круглий стіл. [Електронний ресурс]: база даних / Київська школа економіки. – Електронні данні. – Київ, 2014. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=506>.
7. Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку регіону: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. – В 2-х томах. – Т. 1. – Красноармійськ: КІІ ДонНТУ, 2011. – 343 с.

ВІТА РЕПЕТІВСЬКА

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Станом на сьогоднішній день особливого значення набуває міжнародне співробітництво у сфері протидії такому виду злочинів як торгівля людьми. Особливо це стосується вчинення злочинів організованою групою чи злочинною організацією із міжрегіональними або міжнародними зв'язками. Нині питання міжнародного співробітництва при розслідуванні торгівлі людьми та інших злочинів транснаціонального характеру набувають особливого значення, оскільки без такого співробітництва неможливо зібрати докази, які знаходяться за кордоном; здійснити кримінальне переслідування; забезпечити охорону прав і свобод людини і громадянина у кримінальному судочинстві; відшкодувати завдану злочином шкоду. Недостатня ефективність боротьби з торгівлею людьми транснаціонального характеру обумовлена низкою причин: недосконалість чинного кримінально-процесуального законодавства, що регламентує питання міжнародної правової допомоги у кримінальному судочинстві, неузгодженість положень різних міжнародних договорів і угод, укладених Україною, а також проблеми, пов'язані з особливостями практичної реалізації взаємодії правоохоронних відомств різних держав.